

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Věra Kocmanová

Datum vytvoření: 10.4.2013

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE_21_CJ_NP1

Ročník: I.

Český jazyk a literatura

**Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace,
Estetické vzdělávání**

Vzdělávací obor: Literatura

Tematický okruh: Česká literatura ve 2. polovině 19. století

Téma: Jan Neruda, Povídky malostranské, Doktor Kazisvět

**Metodický list/anotace: Rozbor povídky za pomoci ukázek s
použitím interaktivní tabule**

JAN NERUDA

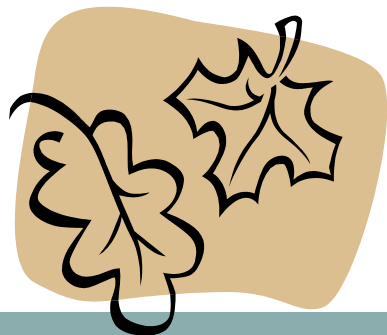
POVÍDKY MALOSTRANSKÉ DOKTOR KAZISVĚT

„Neříkali mu vždycky tak, až po jisté příhodě, ale ta byla tak divná, že přišla i do novin. Vlastně se jmenoval pan Heribert a křestním jménem nějak zcela neobyčejně, jenž už nevím jak. Pan Heribert byl lékařem, totiž abych pravdu mluvil, on byl skutečně promován na doktora medicinae, ale neléčil pronikoho a praničeho. Sám by se byl musil přiznat, že od doby, kdy co student navštěvoval kliniky, neměl ani jediného nemocného pod rukama. A byl by se snad i ochotně k tomu přiznal, jen kdyby byl vůbec s někým mluvil. Ale byl to člověk prazvláštní.“⁽¹⁾

CO JSTE SE DOZVĚDĚLI O DOKTORU HERIBERTOVI?

„Doktor Heribert byl synem doktora Heriberta, velmi oblíbeného to druhdy lékaře malostranského. ..Dr. Heribert mladší byl by měl po Malé Straně dosti přízně, kdyby byl chtěl. Po smrti otcově přinášeli churaví důvěru svou na něho, ale ať přišel chudý nebo bohatý, on nevyslyšel žádného a nešel nikam. Znenáhla tedy důvěra přestala, obyvatelé okolní začli ho považovat za něco takového, čemu se říká „zkažený student“, a pozděj se i posmívali: „Ah doktor, ano – ani kočku bych mu nesvěřil!“ Doktora Heriberta, podobalo se, přílišně se to netklo. Zdálo se, že vůbec o lidi nestojí. Nikoho nepozdravil, pozdraven nikomu neděkoval. Když šel po ulici, vypadalo to, jako když vichr zvadlý list honí se a tam.“⁽²⁾

JAK SE K Dr. HERIBERTOVI CHOVALI LIDÉ? PROČ?

„Byl překrásný den červnový. Takový den, kdy se nám zdá, že úsměv nejvyšší spokojenosti rozkládá se po nebi, zemi i po tvářích všech lidí. A v den ten pohyboval se pozdě odpůlne nádherný pohřeb Oujezdem k bráně. Pochovávali pana Schepelera, radu oučtárny zemské či stavovské, jak se tenkrát říkalo. Bůh nám to od pust', ale věru se zdálo, že i po tom pohřbu je rozestřen onen úsměv spokojený!

Jediný, kdo těžce nesl smrt páně radovu a hluboce nepříjemného dojmu nijak se zbavit nemohl, byl sládek pan Kejřík, posud mládenec, a jak již praveno, nejlepší a nejdůvěrnější nebožtíkův přítel. Bylať mu mladá vdova již včera vyjádřila své očekávání, že se jí teď' patřičně odmění za to, že mu už za živobytí svého manžela byla – tak věrna.“⁽³⁾

JAKÝ DOJEM MÁ VYPRAVĚČ Z POHŘBU?

„Náhle rakev sjela užším koncem k zemi a víko s rachotem odskočilo. Mrtvola zůstala sice v rakvi, ale svezla se trochu do kolonou a pravá ruka se vymrštila přes rakev ven.

Zděšení bylo všeobecné...A zrovna vedle rakve stál – doktor Heribert... to trvalo okamžik. Jaksi mimovolně chopil se Heribert svislé ruky, snad aby ji zase v rakvi umístil. Ale podržel ji v rukou svých, prsty jeho nepokojně hrály, a oči spočívaly pátravě na mrtvém obličejí před ním. Ted' vztáhl ruku a rozevřel víčko pravého umrlcova oka.

„Pozor!“ vzkřikl malý Heribert hlasem k neuvěření širokým a zvučným. „Ten muž není mrtev!“⁽⁴⁾

CO SE STALO PŘI POHŘBU?

„Nesmysl! – Vy jste blázen!“ hučel pan doktor Link.
„Kdepak je policie!?“ volal do toho Ostrohradský. Na všech tvářích byl nejvyšší zmatek. „A co se má stát?“ tázal se dychtivě. „Není – opravdu není mrtev?“
„Není. Je jen ztrnulý. Teď ho rychle doneste někam do domu, ať zkusíme pomoci!“
„Kdopak je to?“ ptal se Ostrohradský.
„I prý doktor –“
„Doktor Kazisvět? – Policie!“ říčel řemenář.
„Doktor Kazisvět,“ opakovali páni radové Kdojek a Mužík.“⁽⁵⁾

KDY DOSTAL DOKTOR HERIBERT PŘEZDÍVKU?

„Po dvou měsících úřadoval pan rada Schepeler zas jako dřív. „Pánbůh na nebi a doktor Heribert na zemi!“ říkal.

Celé město mluvilo o doktoru Heribertovi. Noviny o něm psaly nejspíš po celém světě. Malá Strana byla pyšna. Vypravovaly se věci podivné. Baroni, hrabata, knížata hleděli si prý získat doktora Heriberta za osobního lékaře. ...

Ale doktor Heribert byl jako zabeďněn. Ba vypravovalo se, že paní radová mu nesla plný pytlík dukátů, že se k němu ale nikdy nedostala, a naposled prý ji polil s pavlače vodou..

Zas bylo vidět, že o lidi nestojí. Nemocného nepřijal nikdy. Ale přec se mu teď říkalo všeobecně „dokror Kazisvět“. Spadlo to jako s nebe.

Již jsem ho neviděl přes deset let, ani nevím, žije-li. Jeho malý domek na Oujezdě stojí posud nedotknut. Musím se jednou poptat.“⁽⁶⁾

**JAK SE LIDÉ K DR.HERIBERTOVI CHOVALI
PO UZDRAVENÍ PANA SCHEPELERA?
VYUŽIL SVÉ SLÁVY?**

ODPOVĚDI

1. Byl vystudovaný lékař, nikoho neléčil, s nikým se nestýkal.
2. Zpočátku se ho snažili kontaktovat, později se mu posmívali.
3. Nikdo příliš netruchlil, vládla spokojená atmosféra.
4. Rakev sjela, otevřela se, vypadla ruka. Doktor Heribert zjistil, že „nebožtík“ není mrtvý.
5. Překazil pohřeb.
6. Opět chtěli, aby je léčil, on odmítá. Netušíme, proč.

Použitá literatura, citace

NERUDA, Jan. *Povídky malostranské*. Praha: Státní nakladatelství dětské knihy, 1956, ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾

Zdroj klipartů: MS Office, Verze : 14.0.6123.5001